Ч. 257 (11.607). Львів, вівторок 19. листопада 1929. Poeztowa opłata exolacone ryczaltem. Рік XLVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло", Львів. — Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 5·00 зол. — За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 леї, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Без передишки.

Львів, 17. листопада 1929.

Події в Польщі розвиваються рухом рівномірно-прискореним. Усі намагання довести до передишки після розбурхання дещо пригаслих політичних пристрастей й опанування ситуації не дали бажаних вислідів.

Новий „політичний сезон" у Польщі заінавгурував марш. Пілсудський напередодні скликання соймової сесії статтею „Погасаючому світові". Тенденцією тієї статті було обезброїти своїх політичних противників, представити їх безсилля, боротьбу — не за ідеї й принципи — але за дуже буденні речі, за участь у владі з ласки пануючого „санаційного" табору. В тій статті марш. Пілсудський безпосередньо зачіпив свого недавнього приятеля і звеличника марш. Дашинського. З тією хвилею розбита соймова опозиційна більшість дістала провідника, який своєю особою автоматично сяк-так обєднав розбіжні тенденції польської опозиції. З тією хвилею невиразна, несміла, ляклива опозиція стала не лише більш суцільною, але й виразною. Вона обєдналася на ґрунті оборони поневіряного парляментарного принципу.

Більш, як трилітня, перевага проурядового, „санаційного" табору основувалася саме на тому, що той табор мав рішучого, безоглядного провідника, а опозиція не розпоряджала єдністю акції, обєднуючою її провідною постатю. Правда, марш. Дашинський вже — так сказатиб — з уряду мусів, як голова сойму, протиставитися замашкам виконавчої влади, боронити гідности законодатної установи. Але його попередні виступи були дуже обережні, з нахилом до компромісовости. Була це незвичайно тонка, мережана гра на вговкання, на спинення розгонових „санаційних" сил, що — погрожуючи „ломанням костей" — гналися в невідоме. Аж стаття „Погасаючому світові" не лише змобілізувала різношерстну опозицію, але — що важніше! —дала їй досвідного вожда.

Від того часу пливкий внутрішній стан у Польщі, хоч не змінився щодо своєї суті, то різко змінився щодо свого насилення, різкости й неперебірчивости в засобах боротьби, особливо по стороні, що репрезентує силу. Вершком цього загострення в дотеперішньому розвитку подій був день 31. жовтня, день не лише драматичний, але й трагічний. Бо той день, не вважаючи на його оригінальну декоративність, засвідчив, що неперехідною є пропасть між обома таборами. Поява сотні старшин у вестибюлі сойму, різкий діяльоґ між обома маршалами, рішуча відмова марш. Дашинського відкрити сойм при участи старшин, переписка й розмова Дашинського з президентом республики, у якої висліді маршал сойму просив покликати „уряд президента республики", відложення відкриття сесії, публікація Пат-ом маршалківського діяльоґу (списаного мін. Складковським і полк. Беком), резонанс усіх тих подій в пресі, підготовка до нового відкиття соймової сесії в дні 5. листопада, знову відсунення сесії на місяць, знову какофонічний резонанс в пресі — все те свідчило про виразний, дефінітивний, непримирний розподіл на два — вже не протилежні, але наявно ворожі табори. Зявилися познаки реакції громадянства, яке від довшого часу, прибите злиднями і важкими господарськими умовами, було зовсім тухе на боротьбу двох сил. Заворушилося робітництво, залунали голоси протесту, розпочалася активізація різних громадянських кол. Проурядовий табор побачив, що рахувати на пасивність громадянства не доводиться. Треба зупинити його активізацію, не обмежуючись примусовими, поліційними засобами. Тоді являється виняткова спокійна, бальсамічна стаття марш. Пілсудського, спогад про революційні події на Грибівському майдані у Варшаві. Відбуваються без перешкод святкування тієї події прихильниками з противниками проурядового табору. Здавалось би, приходить заспокоєння розбурханих хвиль навіть сяке-таке примирення. Табор марш. Пілсудського побачив, що перебрав мірку, визвав на поверхню дієвого життя сили, які — здавалося — знечуліли в своїй активности, попали в летарґ. Треба було по приписам военної тактики зробити відступ, щоби передумати витворену ситуацію і підготовитися до нового наступу.

Статтею марш. Пілсудського затрублено до передишки. Але видно, що така передишка не була в інтересі опозиції. На маргінесі статті про події на Грибівському майдані зявилися доповнення, поправки і коментарі, які скаламутили передишкові настрої. Тих 30 днів до надуми, які президентський декрет залишив опозиції, а які по суті мали дати час до заколисання розбурханої громадянської активности, стали днями саме активізації настроїв. Опозиція не приняла жертвованої їй передишки, вірніше: прийшла до переконання, що та передишка не є для неї. І тому розпочалася партизантка. А тут іще на допомогу опозиційному таборові прийшли „уваги" Найв. Контр. Палати з відмовою внесення на абсолюторію урядові. Ненадійно зявляється відома розмова марш. Дашинського, яка є своєрідним шедевром політичного удару. Ясно, що в таких умовах передишка мусіла пропасти. Почалася нова мобілізація обидвох таборів у супроводі найрізнородніших поголосок і сплетень про проголошення диктатури, про встановлення реґента, про завершення травневого перевороту тощо. Проурядова преса, яка не сподівалася опозиційної атаки, вийшла із себе, бачучи, що ініціятива переходить до рук опозиції. З того приводу знялася в проурядовому таборі шуря-буря. А одночасно заповіджено різні виступи з табору марш. Пілсудського, як доклад прем. Світальського про конституцію тощо.

Передишка зірвана. Розвивається рискована гра в супроводі боевої музики, падуть важкі, оловяні слова взаїмних обвинувачень, в умовах притаєности і конспіративности родяться всякі поголоски і сплетні. А лявіна подій котиться у — невідоме.

За зміст повітового самоврядування.

(Під увагу українських членів повітових самомоуправ.)

Фактом є, що на північно-західних українських землях істнує повітова самоуправа. Там переведено вибори до повітових соймиків і українське населення, коли брати під увагу скількість членів повітових соймиків української народности, повинно мати досить великий вплив на зміст повітової самоуправи. У волинському воєвідстві на загальне число 216 членів повітових соймиків є 116 українців, отже безоглядна більшість. В люблинському воєвідстві є 16 українців членами повітових соймиків, а в поліському 25.

В Галичині нема виборної повітової самоуправи. Повітову господарку і взагалі місце повітових виділів і повітових рад займають повітові старости як правительственні комісарі та іменовані адміністраційною владою повітові прибічні ради. Хотяй прибічні ради не мають рішаючого голосу, то все таки фактом є, що вони істнують, ведуть діяльність і що в них є українці. Загально у трьох східно-галицьких воєвідствах на 911 членів повітових прибічних рад є 233, тобто 26.7°/. українців. Правда, між тими українцями є значний відсоток українців сумнівної вартости і таких, які не тішаться довірям українського населення, однак є між членами повітових соймиків і свідомі наші громадяни.

На членах повітових соймиків і на членах тимчасових прибічних рад лежить важкий обовязок заступати інтереси повіту і то як матеріяльні, так і культурні та взагалі старатися про те, щоби повітова самоуправа причинювалася до господарського і культурного піднесення українського народу. Не треба обманювати себе, що українські члени повітової самоуправи зможуть осягнути поважні успіхи серед теперішних політичних відносин, але й частинні успіхи, а навіть малі, все таки є успіхами і треба за них консеквентно вести боротьбу.

Слабою стороною українських членів повітової самоуправи є та обставина, що вони є дуже мало підготовані до тієї ролі, яка їм припала. Самоуправна господарка і політика є окремою, дуже обширною наукою, крім цього саме обзнайомлення з обовязуючими в ділянці самоуправи законами і розпорядками є доволі трудне з уваги на величезну скількість самоуправних законів і розпорядків. Всеж таки не оглядаючись на згадані поважні недостачі в цілому ряді повітів українські члени повітової самоуправи солідною працею і відомостями здобули собі загальне поважання і деякий вплив на повітову господарку. Що більше. В цілому ряді повітів постарались українські члени про асиґнування з повітових фондів деяких підмог на українські культурні, гуманітарні і господарські установи. Але з прикрістю приходиться ствердити і те, що в деяких повітах українські члени повітової самоуправи не виконують зовсім своїх обовязків і не привязують до самої повітової самоуправи ніякого значіння, а навіть не пильнують засідань. Само собою розуміється, що в тих повітах вони не мають ніякого впливу на господарку повіту і не можуть нічого здобути для українських установ.

Не слід також забувати, що повітова самоуправа є надзірною владою для громадської самоуправи і що наслідком цього українські члени повітової самоуправи мають змогу впливати на затвердження, зглядно відкинення громадських бюджетів, словом на самоуправну політику громадських рад. З усіх цих причин ми мусимо занятись більше повітовою самоуправою, як це було досі, а зокрема українські самоуправні діячі повинні зложити програму і напрямні української повітової самоуправної політики. Наближається хвиля, коли повітова самоуправа має укладати і ухвалювати повітові бюджети і коли повітова самоуправа буде затверджувати чи відкидати громадські бюджети. На мою думку, необхідно, щоби вже в найкоротшому часі відбувся зїзд всіх українців, членів повітової самоуправи, як з Галичини, так і з північно-українських земель. Ми маємо таких знавців самоврядування, які вже подбали би про те, щоби цей зїзд під фаховим оглядом стояв на відповідній висоті. На мою думку з найкоротшому часі повинен повстати тимчасовий комітет самоуправних діячів, який повинен скликати загальний зїзд всіх українських членів повітових самоуправ і випрацювати його програму. Поглиблення праці самоуправи може мати дуже велике значіння для українського народу. Поминаю те, що праця в самоуправних установах є для нас великою школою громадянського виховання, зверну тільки увагу ще й на те, що плянова і програмова праця в ділянці повітової самоуправи може мати поважне значіння і для українських установ, а вслід за цим може причинитись до культурного й господарського піднесення українського народу.

Ділянка самоуправи є тим новим фронтом, на якому ми маємо змогу боронити прав українського населення та розвивати і поглиблювати зміст українського життя.

Пос. Вол. Целевич.

Радянська Україна.

„Вчена контрреволюція“.

В комуністичній пресі далі роблять відкриття контрреволюціонерів серед діячів науки. У „Пролетарській Правді“ з 11. листопада стрічаемо статтю С. Якубовського під назвою „Клясовий ворог на фронті науки“, в якій він подає факти про те, як то професори київського сільсько-господарського інституту „підготовляють із студентів організаторів куркульних господарств та зривають гетування кадрів для соціялістичної перебудови села“. Один з професорів, колишній член ЦК УСДРП та заступник голови Центральної Ради проф. Весоловський має популяризувати серед студентів теорію буржуазного економіста Чаянова, нехтуючи колективне господарство. Далі проф. Орлов (це вже мабуть русский) у своїх викладах просто таки знущається над колективізацією, те саме робить і проф. Терещенко. Зновже проф. Попов отверто популяризує теорію Туган-Барановського. Попов на одному викладі мав заявити, що „доба военного комунізму була добою варварства і руйнації“. Серед професорів мають бути також запеклі активісти, як проф. Чудінов, а є й такі, що саботують українізацію. Навіть ректор інституту Мазуркевіч (виходить, що поляк) мав сказати на зборах партійного осередку таку ересь: „Те, що 1927 року вважали за лінію Леніна, тепер у 1929 р. вважають за правий ухил“. — Словом біда з „вченою контрреволюцією“. Та вона вже довго не буде рипатись, коли її викрили. Вороги колективізації дістануть свою „заслужену“ кару.

Хлібозаготівля.

В харківському „Комуністі“ з 12. листопада ц. р. стрічаемо замітку, що має такий заголовок: „Україна виконала хлібозаготовний плян повнотою“. Під заголовком читаемо: „За даними нар. комісаріяту торговлі СРСР, Україна на 1. листопада виконала хлібозаготовний плян, але не зважаючи на те, хлібозаготівлі у першій пятиденці листопада залишаються на високому рівні. — У башкірській республиці річний плян на 1. листопада виконано з перевищенням на 20,2 відсотки, а в татарській республиці з перевищенням на 7,1 відс. Білорусь виконала плян хлібозаготівель розміром 106 відс.“. — З наведеного виходить, що Україна під оглядом хлібозаготівель остала позаду від татарської республики, башкірської і навіть від Білорусі, бо не перетягнула поза 100 відс. пляну. Радянська преса публікує такі порівнуючі цифри на те, щоби розбудити в українських хлібозаготівельних органах „амбіцію“. Знаючи методи і засоби заготовлювання хліба на Україні, можна надіятись, що й українські комуністи висмокчуть і вибють з неї ще й надвишку.

Бюджет Рад. України на 1929—30 р.

Ще 10. листопаду відбулося в Харкові пленарне засідання бюджетової комісії ВУЦВК-ту. На ньому представник комісаріяту фінансів Каттель реферував бюджетовий прелімінар Рад. України на 1929—30 р. Прелімінар замикаеться цифрою 547.436.000 карбов. у видатках і прибутках. На народню освіту передбачено 89.900.000 карб. У порівнанні з минул. роком бюджет зріс на 37,7 відс.

Кожда українська одиниця, економічна інституція, кожде товариство, Читальня, Луг, Сокіл і др. повинні в цьому листопаді стати членом УКТОДІ.

Господарська перспектива.

(Від нашого кореспондента.)

Луцьк, 14. листопада 1929.

I.

Дня 3-го листопада відбулася в Луцьку нарада головного комітету українських кооператив північно-західніх земель. У нараді, крім керманичів і службовиків ревізійного союзу кооператив, узяли участь місцеві кооперативні діячі Волині, Холмщини й Полісся.

Зійшлися, таким чином, люди теорії і практики, залунав голос обох половин кооперативного організму: зверхньої- ревізуючої, інструктуючої і виборної, що двигає кооперативне життя серед мас.

Значіння таких зіздів не підлягає сумнівові. Користь від інформацій з місць, обміну думок, намічення шляхів і засобів до усунення хиб і недостач, ставлення всіх на дальшому шляху — очевидна.

Ця користь значно збільшилася від заслухання звітів інспекторату РСК. В зеркалі цифр цих звітів стан істнуючих кооператив відбився дуже яскраво, з подробицями, позитивними й негативними сторонами. Стан задовольняючий. Зріст і зміцнення йде помітно. Ревізорсько-інструкторський апарат виявив найбільшу міру енергії і знання діла. Підсумки кооперативної праці на місцях тішили доказами, що живемо й ростемо. Але...

II.

Зіздові всеж дечого бракувало. Цей брак треба записати на карб представників з місць, які не спромоглися вийти поза рямці істнуючого стану нашої кооперації, зясувати вимоги від неї нашої своєрідної країни, викрити причини всеж таки ще слабого темпа зросту й розвитку кооператив і вказати на ті форми кооперації, які викликалиб більше зацікавлення нею. Словом — бракувало економічної перспективи.

Зїзд усю свою увагу зосередив на тому, що істнує (кредитові й споживчі кооперативи). Для питань, що ще повинно істнувати і в якій формі повинно істнувати, не залишилося місця. А на ці питання повинніб навести деякі моменти зі звітів і інформацій з місць, а в найбільшій мірі — характер наших земель. Очевидно, кооператори на місцях так переобтяжені працею, що в них не вистарчає ні сил ні часу займатися досліджуванням економічного життя іхніх округ.

Загальне враження було таке: працю сумлінно й зі знанням діла виконують роботу й не мають часу приміряти її — чи пасуватиме вона до того, для кого вона виконується. Неначеб то не було сумніву, що тип наших сільських кооператив цілковито відповідає вимогам життя українських хліборобських мас. Нібито не дозріло питання про сільсько-господарський тип кооператив про кооперативи ремісничо-кустарні чи дрібно-промислові й т. д.

Хоча наші сільські кооперативи досить помітно зростають у своєму числі, але це зростання не йде таким темпом, як повинноб іти та як цього вимагає життя селян-рільників. Нарешті й пересічне число членів кооператив свідчить про те, що ще бракує в них якогось більшого інтересу для селянина-хлібороба.

Деякі обсерватори й дослідники сільського життя твердять, що сучасний міський вузько-споживчий тип кооператив, які повстають по селах, не цілком відповідає інтересам хліборобського села. На їх думку сільські кооперативи повинні бути більше пристосовані до хліборобського життя, повинні мати спеціяльний сільсько-хліборобський характер.

Сільська кооператива мусить бути тісно, органічно звязана з варстатом праці й заняттям її членів, і тоді кожний з них буде легко й уповні бачити в ній свій інтерес. Споживчі кооперативи, що повстають по наших селах, цього органічного звязку з працею села не мають. Спостерігається й гірше явище. Не тільки сільські кооператори, але й повітові організатори кооператив ніяк не можуть вхопити і звязати нитки сільського господарства й сільської кооперативи.

Міський вузько-споживчий характер сільських кооператив так опановує наших кооператорів, що іноді важче зацікавити їх питаннями сільського господарства, ніж не-кооператорів. Крамарство в найвужчому розумінні цього слова цілковито заполонює душу селян кооператорів. За нафтою й сілью вони перестають бачити сільське господарство, за дрібними зисками тратять господарські перспективи, які мали раніше.

Питання: чим повинні бути кооперативи по селах, остільки вже дозріло, що відкладати його надалі не тільки не слід, але й небезпечно. Перед цим остерігає нас і відносно мале число членів поодиноких кооператив і випадки завмирання на селянському ґрунті міських чи фабричних „споживалок“.

III.

Браком економічної перспективи пояснюється й той факт, що кооператори з місць не порушили питання про дрібно-промислові кооперативи. А життя вже упоминається за них. Роздроблення землі вже змушує селян шукати додаткових занять. Там зустрічаємо вироби бондарні, там виріб коловоротків, там знову бачимо ткачів і т. ін.

Злидні на вигадки легкі. Звичайно, про ши-

ЛЕВ ЯСІНЧУК.

Українські переселенці в Новому Світі.

(Продовження.)

„Обєднання“. — Становище духовенства. — Звязки з рідним краєм. — „Оборона України“.

Говорити про українські політичні партії в стислому значінні серед української еміграції не приходиться. Як у Злуч. Державах так і в Канаді крім комуністичної інших нема. Є тільки ґрупи, які ідеольоґічно поділяють у більшости політичну лінію цієї чи тої партії в рідному краю. Такий мій особистий погляд без огляду на те, що ґрупи самі думають про себе.

Найчисленніша політична ґрупа це „Обєднання“, з офіціяльним осідком у Філядельфії, Па, а з фактичним у Джерсей Ситі, Н. Д. Колись воно було подумане як орґанізація орґанізацій. Там дійсно були репрезентовані ріжні орґанізації. Сьогодні їх там нема з ріжних причин. Одні виступили з неї, а другі не виступали, але я нічим не вяжуться з нею. Зваживши, що в Злуч. Державах боротьба між двома українськими церквами впливає на приналежність до прихильної, чи протилежної політичної орґанізації, треба піднести, що до „Обєднання“ належать члени обох церков. Маю враження, що здебільша українсько православні.

Але є й гр. кат. священики, що належать і піддержують „Обєднання“. Релігійна приналежність тому має вплив на відношення до „Обєднання“, бо творці і провідники „Обєднання“ виступали особисто, словом і друком проти розпорядків о. Богачевського, що спричинило навіть нечувану в нас клятву на декого з них. Прихильники гр. кат. церкви, які уважають, що єпископський авторитет треба задержати й пошанувати, ідентифікували особисті виступи членів Управи „Обєднання“ зі самою орґанізацією і стоять проти нього, а радше поза ним.

„Обєднання“ не має реєстрованих членів. Воно спирається на симпатиках, які є в кожній українській громаді в Америці. До його вжитку стоїть дневник „Свобода“, орґан У. Н. Союзу. Провідником „Обєднання“ є ред. „Свободи“ Ом. Ревюк, а душею другі два редактори: д-р Лука Мишуґа і Волод. Кедровський (придніпрянець). „Обєднання“ плекає лучність еміграції зі старим краєм та судячи по ділам — уважає еміграцію настільки хосенною, наскільки вона служить потребам краю. До релігійних доґм воно не мішається, а стоїть тільки на становищі, що церква мусить служити народові, який до неї належить.

„Обєднання“ постійно пропаґує поміч старому краєві, веде в „Свободі“ постійну рубрику: „Як ми помагаємо рідному краєві“ і треба признати, що всі українські установи в краю та все українське життя мусить багато завдячувати тій орґанізації.

Найбільше „протеґованими“ установами старого краю для „Обєднання“ є товариство „Рідна Школа“ та „Українське Т-во Допомоги Інвалідам“. Поважною допомогою, зложеною для „Рідної Школи“ на поклики „Обєднання“, нераз успіла та установа вийти з прикрого фінансового положення. Коли у нас має деякі реальні вигляди будова чи купно дому для інвалідів У. Г. А., то це в першій мірі заслуга „Обєднання“, а радше його секретаря д-ра Л. Мишуґи. Він перший кинув клич: „Американські українці мають збудувати у Львові дім для інвалідів У. Г. А. На ту ціль мають зложити 10.000 дол.“ При цьому сам перший зложив на початок 500 дол. Від тої пори „Обєднання“ шукало постійно українців, які зложили би по 100 дол. на ту ціль. Спочатку шукало таких 95 осіб а відтак щораз менше. При мойому виїзді вже пошукувало „Обєднання“ всього щось трицятьох таких громадян.

„Обєднання“ жалується, що всякі місцеві чинники в краю звертаються до нього за поміччю у справах, які зовсім не мають всенароднього значіння, а яких вартости воно просто не в силі перевірити. Нераз уживається на проханнях підписів осіб високопоставлених у громадянстві. Не зважаючи на те, „Обєднання“ застереглося через мене, що буде входити в звязок тільки з краєвими Централями, а посторонні чинники нехай не мають жалю, коли їх прохання лишуться без відповіди. На ці відповіді в нього ані часу ані сил нема.

Тісніше звязана та ґрупа, що стоїть меншбільше на ґрунті тутешньої соціялістично-радикальної партії. Це т. зв. „Оборона України“. В Злуч. Державах вона розпоряджає тепер орґаном „Укр. Робітничого Союзу“, яким править уже 5-тий рік, „Народною Волею“, що виходить тричі в тижні у Скрентоні, Па.

В Канаді повстала перед кількома місяцями ґазета тої ґрупи „Правда“ і Воля“ у Вінніпеґу Ман. Керманичами тої ґрупи є у Злуч. Державах Мирослав Січинський і М. Цеглинський. Її центральний комітет у Ню-Йорку. Вона не має багато прихильників, але вони доволі здисциплиновані. Послушні свойому проводові, якому майже беззастережно вірять. Коли мають яку силу, то завдяки дисципліні.

В „Оборонців“ дещо інше відношення до старого краю, як інших ґруп. Тутешні потреби вони стараються заспокоїти в той спосіб, що накликають посилати всяку допомогу просто на місце потреби. Такої тактики держаться вони по причині недовіря до всяких проводів у краю, яких члени крім проводу в соц.-радикальній партії — чи не всюди належать у більшости до інших політичних партій. Та розмірно не багато грошей на це йде. В більшости вони складають на чисто партійні цілі й такі, які піддержує виключно їх партія.

(Продовження буде.)

рокий розвиток дрібно-промислової кооперації ми поки-що можемо лише мріяти. Але в нашій економічній перспективі вона вже мусить мати належне місце. І тим більше, що саме життя вже творить дрібні промисли то тут, то там.

IV.

Нарешті сільське господарство, виховануючись з поля зору наших кооператорів, затерло питання про збути продуктів цього господарства. Звичайно говорять, що для організації такого збуту є потрібні великі гроші. Безперечно, без грошей годі зробити щось поважнішого в цьому напрямі.

Одначе є багато таких предметів сільського господарства, які збувати організовано не так уже трудно. Труднощі не в грошах, а в тому віддірваному від сільського господарства крамарстві, наших сільських кооператорів, які поза сіллю, нафтою й перцем не хочуть і не вміють нічого більше бачити.

Так якось трапилося, що наші сільські кооператори здебільшого оцінюють доцільність кооперативи та її життєве значіння чистими річними зисками. Загалом ці зиски невеликі. 1—2 тисячі. Колиж би ми по справедливости оплатили працю всіх тих, що віддають її кооперативі безплатно, то ці зиски булиб зовсім маленькі. Які причини цього явища, про це задовго булоб тут говорити.

Ходить про інтерес селян. При збутті хочаб таких продуктів, як волокно (клочча), щетина, гриби, городина, мід і т. д., селянин сильніше відчув би свій інтерес у кооперативі, ніж при купівлі соли чи перцю. Зі збуту наших сільськогосподарських продуктів живуть цілі хмари дрібних скупщиків, які мають значно менше власного капіталу, ніж наші кооперативи. Тому є вони зовсім не такими страшними конкурентами, як це декому здається.

V.

Признаючи все значіння таких зїздів, як згаданий зїзд Головного Кооперативного Комітету північно-західніх земель, як також признаючи і значні успіхи нашої кооперації, не можна не висловити побажання, щоби такі зїзди мали за завдання також усталювання тієї господарської перспективи, без якої кооперативний рух не буде мати ясного й певного шляху.

Звичайно, брак часу на таких зїздах значно обмежує роботу в цьому напрямку. Одначе заздалегідь фахово й ґрунтовно опрацьовані реферати, що не залишалиб потреби в довших „водявистих" дискусіях, моглиб допомогти встановленню тієї економічної перспективи, якої нам так бракує. Нарешті вони не залишалиб ні місця ні часу для недоречних, а іноді й демагоґічних екскурзів, на які собі дозволили деякі учасники останнього зїзду, очевидно за браком фахових, поважніших думок.

В. Островський.

З життя наших установ.

Сходини українських адвокатів.

В суботу дня 2. листопада ц. р. відбулися сходини львівської делеґатури „Союзу Українських Адвокатів" під проводом сеніора д-ра Степана Федака. Секретарювали: д-р Іван Малко і д-р Осип Назарук. У сходинах та нарадах взяли участь 32 члени Союзу, в цьому 12 адвокатів з провінції.

Перший реферат „Про завдання сучасного адвоката" виголосив през. Союзу д-р Кость Левицький. Того викладу вислухали присутні з великим заінтересуванням, бо прелеґент крім виведення і сформулювання самих завдань і цілей сучасної української адвокатури, представив слухачам еволюцію типу українського адвоката з давніших часів, коли ним були такі люди, як: д-р Добрянський, Яминський, Лучаківський, Чачковський, Бачинський (батько), Вол. Ганкевич, Іскрицький і і. Відтак змалював новіший тип адвокатів своїх ровесників, що були піонірами новішої української адвокатури. Для молодшого покоління адвокатів цей реферат був лекцією тим ціннішою, що історія чи точніше огляд розвою адвокатури і роля її у відродженні нації не має досі ніякої спеціяльної публікації. Референт засував наприкінці вимоги сучасного адвоката громадянина, котрий має стояти на сторожі не лише приватного права, але і горожансько-національного.

Другий реферат д-ра Маріяна Глушкевича „Про станову етику і мораль" був строго фаховою, науковою розправою і з того становища начеркнув референт обовязки адвоката супроти себе самого, клієнтелі, товаришів по званні і супроти громадянства та вказав на способи, як придбати належну пошану для адвокатського стану.

Останній референт орґанізаційних справ д-р Р. Домбчевський, крім чисто станових способів орґанізації виложив основи права нації та пояснив практичне виконування законів про мову. Усі три реферати були дійсно зразкові, на предметових основах та відповідно виголошені. Тому після них розвинулася оживлена дискусія, в якій забирали голос: д-р Ганкевич, Щуровський, Говикович, Свістель, Строцицький, Фільц, Кіжик, Назарук, Павенцький і Старосольський, а відповідали референти.

Сходини відповідно до вислідів дискусії доручили виділові С. У. А.: 1) перевести через делеґатури акцію популяризації справи прав української палестри, як також серед усього українського громадянства; 2) розглянути в порозумінні з дотичними нашими громадянськими чинниками можливости переведення акції оборони прав нашої мови в прилюдному житті; 3) довести до зорґанізування пресової акції задля поширення ідеї С.У.А. і становища української адвокатури серед власної нації. Вкінці, рішили сходини домагатись від виділу, щоби зложив колеґію правників, яка обовязана була би видавати свої опінії у важніших правних квестіях. Сходини тривали від год. 11-ої до 20-ої, з обідовою перервою.

СВЯТА 1. ЛИСТОПАДА.

ТЕРНОПІЛЬЩИНА.

Свята 1. листопада в Тернопільщині мають уже свою традицію. І в цьому році, не зважаючи на дуже тяжкі політичні відносини в повіті, такі свята відбулися в численних громадах. У селі *Чернихові*, де листопадові свята відбуваються щорічно біля величавого памятника в честь поляглих, в цьому році хотіла поліція свято заборонити і в цій справі приходив до о. дек. Грицая постерунковий з *Янковець*. Дня 1. листопада ц. р. відправив о. Грицай панахиду по наших поляглих, а церкву та церковний цвинтар наповнив нарід. По скінченій панахиді пішли люди під памятник, де зложили вінки, а опісля вернули до читальні. Та до читальні впав командант постерунку з Янковець і розігнав зібраних, заявляючи, що зачиняє читальню на три дні, бо такий є розпорядок воєвідського уряду. Той самий командант постерунку приказав сільському поліцаєві зняти з памятника вінки, а біля памятника приказав стояти варті цілу ніч, щоби в ночі не заложив знова хтось вінців.—Громада *Довжанка* святкувала день 1-го листопада панахидою в церкві по наших поляглих. А в неділю 3. листопада ц. р. посвячувано хрест, який поставлено на могилі невідомого українського стрільця, що погиб у бою в 1919 р. На посвячення хреста приїхав постерунковий державної поліції з Забойок, а згл. привіз його віт Дзюбатий Марцін. По посвяченні, коли процесія відійшла до церкви, а біля хреста остала часть зібраних, присутній поліцай зібраних розігнав. Відтак пішов до читальні „Просвіти" та почав розганяти людей, які там, як звичайно в неділю зійшлися. Аматорську виставу, яку мали відіграти тогож дня вечором і на яку повітове старосто дало дозвіл, поліцай розігнав. — У селі *Шляхтинцях* стоїть від кількох років на церковнім майдані високий дубовий

В. К.

На конґресі в Люнді.

Нудний Париж. — Подорож. — Старинне містечко. — Кава.

Організатори 5-го Міжнародного Конгресу історії релігій заздалегідь, майже рік наперед запросили фільософічний факультет Українського Університету у Празі вислати і своїх делегатів на конгрес до Люнду (Швеція). Наш Університет радо відгукнувся на запросини гостинних шведів і вислав на конгрес своїх представників професорів В. Щербаківського та І. Мірчука з відповідними рефератами. Педагогічний Український Інститут у Празі теж приняв участь у конгресі, віславши туди свого професора Д. Чижевського теж з рефератом. Одначе всіх українських учасників конґресу було більше, але уже без рефератів.

Автор цих рядків сидів літом у Парижі і страшенне нудився нудним Парижем, бо Париж справді є другим після Берліну містом славним своєю нудьгою. В Парижі і в Берліні віденських каварень*), за які наддніпрянці так вишьковують наддністрянців, нема, а тому людина набігавшись цілий день по Люврах та інших музеях, не має де культурно відпочити, читаючи або переглядаючи десятки часописів. А тут ще до того і спека. Отже поневолі перед віїздом з Парижа очі гляділи на небо з острахом, бо в Парижі дощу не було, а в Люнді він непотрібний, а може прийти тай попсувати настрої і заповіджені екскурсії. Але все промовляло за тим, що на зїзді його не буде. Особлива ознака: перед віїздом до Парижа я згубив капелюх на двірці в С.-Дені, окуляри забув на 2 години перед віїздом у магазині Люврі, а в готелю забув капузу від плаща.

Сівши в потяг і ствердивши всі ці страти, я був незвичайно втішений тим, що надія на погоду набувала певности. Правда, заїхавши до Берліну я купив і капелюха і парасоль, і тому мало-мало не попсував цілої справи, але на щастя, пересідаючи ще в Берліні на стації Гезундбруннен з потягу на потяг, я таки згубив парасоль, і тому зовсім утішений і певний щодо доброї погоди їхав з нашими далі до Швеції, веселий і бадьорий цілу ніч. Навіть спати не дуже хотілося. Серед ночі ми приїхали до Сасніц (мабуть колишня Сосниця) і вступили на пароплав. Пароплав великий і пристосований до того, щоб на ньому могли поміститись вагони, які перевозяться на другий бік моря до Треллеборгу, а звідтіль до Мальме і далі.

Море було не занадто спокійне, і на небі висіли досить важкі хмарки, ізза яких часом виринав переполовинений місяць і підбадьорував мене своїм одним оком. Вода була не срібляста, а якась оловяна і важка. Цеж не Адріятик, і не вода Неаполітанського заливу, на якім співалося колись з такою легкістю: „суль маре лючіка". Вітер гнав хвилі, нас потроху гойдало, згадувався Сенкевич з його мандрівною порадою їсти сушені сливки підчас їзди по морю, але я на щастя забув їх у Берліні, хоча й купив на про запас, але рес ад Тріяріос не дійшло. Перед досвітком небо прояснилося, заблищали зірки і між ними величавий Юпітер в своїй божеській красі, яку власне можна зрозуміти і відчути тільки в ночі на морі. Почали вимрівати з боку береги островів, а разом із сонцем ми віхали в порт. За метушнею ми не могли розглянути добре пристані. Пересіли на потяг і десь біля 8-ої години ми вже були в Люнді.

В Люнді на двірці шведи зробили нам дуже велику приємність, бо не тільки прибрали двірець жовто-синіми прапорами, але студент що нас зустрічали і головний розпорядчик мали на собі жовто-блакитні відзнаки. Але з нами не було прихильників кельтійського походження Руси, що вважають одним з доказів своєї теорії спільність прапорових барв у нас і у кельтів і гостро виступають проти скандинавів. Не видержало би мабуть їх пракельтське серце і була би біда. Одначе ми були задоволені і нас розмістили по станціях, а за 10 мінут я уже пішов оглядати місто і почав з каварні. Нехай уже наддніпрянці вішають на мене всіх псів, а я таки люблю каварню і буду до неї ходити

Люнд місто невеличке, але в кінці XI. віку воно уже грало значну ролю, бо тоді уже побудували тут хрещальню, щоб хрестити людей Ця хрещальня чисто романського стилю послужила криптою для новопобудованої церкви в XII. в. над нею, пізного романського стилю (1160 р.), для якої зразком послужили романські церкви Спеєра і Вормса. Це місто має тепер біля 23000 населення, але з них 2400 складають самі студенти тутешнього університету. Ціла Швеція має населення біля 6 мілїонів. Другий університет значно більший у Урсалі.

Люндський університет переняв у спадщину старі єпископські будинки. В однім з них, теж пізно романського стилю, міститься студентська бібліотека. Населення все поважне спокійне і привітливе. Видно, що тут давно уже не бувало війни, і населення не звикло до „ерзаців" і „крігсварів". Життя дороге, як і в Німеччині, або ще й дорожче, бо висока валюта Але продукти найліпшої якости виправдують дорожнечу. В каварні кава коштує 40 ерів (фенігів), але вона першорядна, правдива і смачна і дають її цілу порцію, приблизно 3 тих „кофлічки", до яких ми звикли в Чехії, і за які платимо 1.60 корон за один. Теж молоко до кави дають, але не молоко, а правдиві густі вершки —сметанка найліпшої якости, яку ми тільки перед війною на Україні бачили у великих панів, або у господаровитих священиків.

(Продовження буде.)

*) З патріотичного обовязку мушу ствердити, що в Відні перша каварня (типу нашої корчми) була заснована за Яна Собіського нашим українським козаком і тому сидіти в каварнях мусить бути нашим обо-

і трудом гром. Іван Плакса. Цього року перед днем 1. листопада поручив Іван Плакса Петрові Дубському відновити цей хрест і Дубський помалював його в національних красках та взорах, а на місце вже почасти затертого напису умістив таблицю з таким самим написом. У дні 1. листопада відбулася під хрестом святочна панахида по українських поляглих, а зараз в ночі знищили невислідженї справці таблицю, розсунули могилу під хрестом та порозкидали вінки і квіти. В громаді Шляхтинці нема ні одного поляка, а кількох латинників почувають себе українцями, є членами читальні „Просвіти", дають добровільні жертви на будову Народнього Дому в громаді, словом: беруть живу участь в українському національному житті. Після того тернопільське староство в письмі до начальника громади Миколи Сердюка приказало привернути перемальований хрест негайно до первісного стану, зазначивши в тому письмі, що він стоїть при публичній дорозі (хрест закопаний на церковнім цвинтарі). А найближчого дня постерунковий державної поліції доручив візвання до староства в Тернополі чотирьом громадянам, а саме: нач. гром. Сердюкові Миколі, Дергакові Демкові, Плаксі Іванові і Дубському Петрові. Тут покарано всіх 14-дневним арештом без заміни на гривну. Начальника громади за те, що в його громаді перемальовано хрест, Дергака за те, що він „любить такі кавалки", Плаксу як того, що поручив хрест малювати, а Дубського, що малював. Усі покарані зголосили відклик до окружного суду в Тернополі.

СЛАВЯТИН, ПОВ. ПІДГАЙЦІ.

Наше село не святкувало дня 1. листопада ще ніколи. І тому, коли о. Михайло Юхнович, неопресвітер, перебуваючий на відпустці в рідному селі, заповів, що цього року першолистопадові поминки будемо торжественно святкувати, збудилося недовіря, що ось то на селі не вдасться воно перевести гідно. Тимчасом все відбулося так гарно, що перейшло всякі сподівання. Вже в четвер 31. X. ц. р. в 6. год. вечером війшлися численно люди на могилу українського старшини, котрий погиб в бою близько нашого села і тут коло церкви є похований. Могилу прикрашено вінками з сосниии і червоними лентами та поставлено дубовий хрест. Замітити годиться, що в святі взяли участь дуже численно також люди старші, як мущини так і жінки. о. Михайло Юхнович відправив на могилі парастас та виголосив зворушливу проповідь на тему любови рідного краю й рідного народу. Відтак місцевий хор відспівав кілька відповідних стрілецьких пісень, котрі у тихім гарнім вечорі лунали далеко та зворушували й тих, що змушені були лишитись дома. А 1. XI. рано рушилися всі так якби в неділю до церкви, де о. М. Юхнович відправив торжественну Сл. Божу з проповідю, що була доповненням попередньої, а відтак була ще панахида за поляглих стрільців з нашої громади. Свято це лишило незатертий спомин в душі кожного учасника і доказало, що при добрій волі можна його перевести і по селах. На зазив о. М. Юхновича зібрано суму 65 зол., з чого 50 зол. призначено на українських інвалідів, а 15 зол. на Рідну Школу.

Очевидець.

На організаційному фронті.

ПОВІТ ЛІСКО — ЛЮТОВИЩИНА.

Заходами д-ра Паславського, о. Данилова з Царинського і о. Триґецького з Волосатого відбув посол Тершаковець справоздачні віча: дня 26-го жовтня ц. р. в Царинськім, а дня 27-го жовтня в Берегах Горішніх і Волосатім. Не зважаючи на непогоду прибули на віче великі маси виборців. Заінтересування виборців роботою в соймі Української Парляментарної Репрезентації було дуже велике. По звіті посла Тершаківця обговорено справи місцеві, а саме: шкани населення, за великі податки, недостачу шкіл, доріг, мостів, занепад господарський, експльоатацію лісів, недостачу хліба і т. п. злидні. І справді гірко живеться мешканцям наших гір. Одначе треба признати, що наша інтелігенція, як світська, так і духовна, не зважаючи на перешкоди, на кожному кроці сповняє гідно своє національне й культурне завдання, хоч і сама нераз живе в злиднях і відірвана від культурних осередків. Доказом праці являються читальні „Просвіти" і кооперативи навіть у найдальше висунених в гори громадах. Віче ухвалило повне довіря Українській Парл. Репрезентації, а послові Тершаківцеві висловлено щиру подяку за те, що не жалів труду, заїзджаючи в такі далекі закутини, віддалені від залізничого шляху 60 км., де нема ні одного моста ні добрих доріг. На всіх згаданих вічах домагалося відбудови народніх шкіл, поправи доріг, будови мостів і залізничого шляху в напрямі від Устрик Долішніх до Волосатого та перенесення на лісові фірми тягару направи повітових доріг, які служать виключно для експльоатації лісів.

Прилюдні виклади польських міністрів.

Тема викладів: сучасне політичне положення і ревізія конституції.

Як відомо, премієр Світальський має виголосити в Варшаві прилюдний виклад на тему теперішньої політичної ситуації і реформи конституції. Цей виклад відбудеться вже у вівторок 20. листопада в салі варшавської фільгармонії. По викладі премієра мають промовляти ще й інші міністри. Крім того мають поодинокі міністри виголошувати аналогічні виклади по більших містах Польщі. І так у Львові має виголосити прилюдний виклад на тему сучасного політичного положення і ревізії конституції міністр торговлі та промислу Квятковський, у Катовицях мін. почт і телеграфів Бернер, у Кракові міністр справедливости Цар, у Вильні міністр освіти Червінський. Речинець цих викладів ще не устален.

Польща і СРСР.

Погляд Патека на польсько-радянські взаємини.

Польський посол у Москві Патек заявив представникови Східньої Агенції, що програма розвитку польсько-радянських взаємин є устале а і що не передбачені в ній ніякі зміни. Програма заключається передовсім у тім, щоби утворити якнайкращі сусідські відносини між Польщею і СРСР. Це можна осягнути тільки при допомозі постійного поборювання труднощів, що виникають як з історії так із ріжниці політичних устроїв, які панують тепер в обох державах. Для осягнення наміченої цілі треба, щоби обі сторони прямували до порозуміння в справах, які входять в обсяг їх спільних інтересів і щоби по обох сторонах ведено в тім напрямі гармонійну працю.

СРСР. домагається видачі Бесідовського.

Уряд СРСР. вручив у пятницю французькому амбасадорові в Москві ноту, в якій домагається видачі б. радника політичного представництва СРСР у Парижі Бесідовського. Нота уряду СРСР, вже переслана до Парижа, де її будуть розважати французькі урядові чинники і відповідна судова інстанція. Рівночасно телеграфічна агенція СРСР. рознесла по світі вістку, що перед московським трибуналом почнеться 30. листопада ц. р. процес проти Бесідовського, якого прокуратура обвинувачує за розтрату 15.270 доларів. Бесідовський, якому доручено візвання до суду в Москві за посередництвом радянського консуляту в Парижі, відмовився від участи в розправі.

Шефферови відмовили візи на вїзд до СРСР.

Шеффер Павло є відомим німецьким журналістом і видатним знавцем відносин у СРСР. Досі був він постійним кореспондентом німецького щоденника „Берлінер Тагеблят" у Москві. Московські кореспонденції Шеффера визначалися все великою річевістю і навіть безсторонністю. Свідчили вони крім того про велику обзнайоменість Шеффера з політичними і господарськими відносинами в ком. партії і цілому СРСР. Останніх кілька тижнів пробував Шеффер на відпустці у Берліні. Коли зголосився до берлінського радянського політичного представництва по візу на поворот до СРСР, йому візи відмовили. Редакція „Берлінер Тагеблят" дістала вияснення з мотивами відмови. Отже всі міродайні чинники Москви заявилися проти повороту Шеффера до Москви тому, що він писав критично про теперішній диктаторський режім Сталіна і мав мати звязки з правою опозицією. З уваги на те, „Берл. Тагеблят" зрезиґнував з постійного кореспондента у Москві, а Шеффера висилає до Америки теж на становище свого кореспондента.

Німецькі кольоністи кидають СРСР.

Господарське положення великої маси німецьких кольоністів у СРСР стало таким невиносимим, що значна їх частина вже здавна робила заходи, щоби вернути до Німеччини. І саме тепер опустило СРСР. *тринацять тисяч* німецьких кольоністів знад Волги. Кольоністами заопікувався німецький „Червоний Хрест", який допоміг їм фінансово при переїзді, а тепер розмістив їх по бараках у ріжних околицях Німеччини. Від тих повернувших кольоністів довідуються німці страхітливих річей про нужду та горе, які панують тепер по селах СРСР. під комуністичним режимом. Тому не диво, що не тільки німецькі, але й інші кольоністи стараються покинути чимскорше СРСР. Недавно покинуло СРСР. кілька сіл, що склалися виключно зі шведських кольоністів. Тут слід зазначити, що повернувші до Німеччини кольоністи походять з над Волги, з т. зв. автономної німецької республики, що нараховує 400 тисяч німецького населення. Поселились вони там ще за часів Катерини II. Були це переважно лютерани або менонити. Численні німецькі громадські та господарські установи почали широку акцію за тим, щоби поворотців знад Волги поселити частинно на польському пограниччі, а частинно над Реном.

Морська конференція.

Злучені Держави Півн. Америки повідомили англійський уряд, що годяться на те, щоби перше засідання морської конференції у Льондоні відбулося дня 21. січня 1930 р.

Гувер скликує господарську конференцію.

Президент Гувер заявив, що має намір скликати в найближчому часі господарську конференцію, в якій візьмуть участь представники промислових і фінансових кол разом з представниками уряду. Метою конференції: застановитися над тим, як використати звільнені по ліквідації останньої біржевої кризи капітали до дальшої розбудови господарства у Злучених Державах.

Госса на нюйорській біржі.

З Ню Йорку наспівають вісти, що по відомій біржовій катастрофі наступила значна госса на нюйорській біржі, яка тр'ває далі. Зріст курсів виносить кругло по 10 долярів денно від штуки.

Монархістична змова в Югославії?

З Відня доносять, що загребська поліція відкрила широко розгалужену в Югославії тайну організацію, яку звуть габсбургсько-леґітимістичною і нитка якої простягається аж до Відня, Грацу і Будапешту. Організація мала протягом останніх місяців доконати цілий ряд терористичних актів політичного характеру. Жертвою її атентату впав і редактор Антін Шлегель. Керманичі організації ділають зпоза границь Югославії.

З спорту.

Лігові змагання.

Краків. Погонь—Гарбарня 2:2 (1:2).
Варшава. Висла—Польонія 4:3 (2:1).
Львів. Туристи—Варшавянка 3:0 (2:0).
Корол. Гута. Рух—Краковія 0:0.

Таким чином мистцем Ліги стала Гарбарня, а Погонь остаточно запевнила собі полишення в Лізі.

За вхід до Ліги.

Львів. Лехія—Л. Т. С. Г. 6:2 (2:0).
Лехія, осягнувши третю з черги перемогу, є найпевнішим кандидатом до Ліги.

НОВИНКИ

Малярська Вистава праць учнів арт. маляра О. Новаківського відчинена від 7. до 21. листопада 1929 р. в салі Акад. Дому — Супінського 21, від год. 10—16. Участь беруть В. Гриненко, Я. Городинський, О. Дручечко, В. Іванюк, Ст. Луцик, М. Мороз, Г. Смольський і Р. Чорній. 970 6—10

„Ревеляції" „Ради" в радянській пресі. Київська „Пролетарська Правда" з 14. листопада ц. р. принесла передрук відомих „ревеляцій" „Ради" про господарку в українських установах. В „Прол. Правді" стаття „Ради" п. н. „Брудні руки" появилася під зміненою назвою „Ундівці господарюють". Починається вона там ось як: „Західньо-українська преса заговорила знову про те, як „господарюють" ундівці в громадських установах, що вони захопили (чуєте?! — Ред.) їх у свої руки (від кого, невже від групи „Ради"? — Ред.), а власне про те, як вони розкрадають народнє добро. Львівська „Рада" пише, що в газетній статті не має змоги перечислити всіх зловживань та змалювати всю картину тої руїни (!), що її спричинила безкарність та безвідповідальність у житті громадських установ". Як відомо „ревеляції" „Ради" з великою радістю передрукувала також львівська „Газета Поранна". Коментарі „Пролетарської Правди" до цих ревеляцій нічим не ріжнились від теперішніх коментарів „Пролетарської Правди". І на чий млин пускають воду радянофіли з „Ради"?

— **Самогубство малолітної учениці.** Дочка книговодця із Брухович, 14-літня учениця III. гімн. кляси Целя Лажовська кинулася під колеса поїзду на лінії Львів-Бруховичі і згинула на місці. Панує підозріння, що малолітня самогубниця впала жертвою якоїсь любовної інтриги з одним з учнів із кадецької школи і не маючи сил пережити ганьби, рішилась на цей трагічний крок.

— **Дещо зі статистики Львова.** Статистичне бюро міста Львова подає, що у місяці серпні ц. р. у Львові вродилося 163 дітей рим.-кат. обряду, 51 гр.-кат., 115 жидів і 1 дитина евангелицького обряду. За місяць серпень вступило в стан подружній 119 пар римо-кат., 31 пара гр.-кат., 5 евангел. обряду, 57 жид. релігії, а 2 пари інших обрядів. За той місяць поженилось ще 19 вдівців, а 1 розведений оженився вдруге. Взагалі в місяці серпні ц. р. повінчалось 214 пар, а минулого року в серпні вінчалось 228 пар.

— **Новою прикрасою кожної української хати** буде ілюстрований стінний календар „Рідної Школи" на 1930 рік, який розсилаємо з цим числом з почтовими складанками. Він буде протягом року явним доказом того, що господар хати визнається в тих національних цінностях, які зродило саме життя, що він розуміє і цінить змагання свого народу до волі через виховання характерного, свому народові щиро відданого молодого покоління. Ілюстрації поміщені на календарі дають частинний погляд на напрямок діяльности „Рідної Школи". А цей напрямок — то національна свідомість та характер молоді; то поширення впливу на найширші народні маси; то практичність. Як установа, так і календар заслугує на найприхильнішу підтримку. Горячо бажатиб в інтересі нашого національного розвитку, щоб ні одна з долучених поштових складанок не змарнувалася, а навпаки — якнайшвидше вернула виповнена на місце призначення. Означеної ціни нема. Її має подиктувати кожному його національне сумління. Хто мавби кілька штук календаря з ріжними часописами, зволить відступити непотрібний примірник враз зі складанкою свому сусідові, приятелеві, чи знайомому. Колиби хто з якихнебудь причин не отримав чи не закинув поштову складанку, може очевидно пересилати свій даток поштовим переказом на адресу: „Рідна Школа" — Львів, Ринок 10.

— **Нові жертви шоферської необережности.** З Бучача до Чорткова їхав автомобілем польський ксьондз Степан Когутяк із Романівки в Чортківщині. Через необережність шофера, автомобіль наїхав на Осипа Корниківського та Івана Рожанківського і на місци поклав трупом Рожанківського, а Корниківського тяжко поранив.

— **Пожежа у Куликові.** На днях у ночі в Куликові вибухла велика пожежа, заграву якої було видно й у Львові. Згоріло багато селянських будинків. Львівська пожежна сторожа виїхала гасити пожежу, але прибула запізно і вогонь наробив багато школи. Пожежа тривала аж до ранку.

— **„Виробничо-торговельна кооператива" в Долині.** У звязку з відозвою у „Ділі" ч. 251, кружок „Р. Ш." в Долині повідомляє, що почитовий кружок „Рідної Школи" у Долині організує „Виробничо-торговельну кооперативу", а не „Виховуючо-торговельну кооперативу", як це помилково було сказано у згаданій відозві. Кружок „Рідної Школи" у Долині на цьому місці звертається ще раз до нашого громадянства із просьбою допомогти тому кружкові зреалізувати плян утворення „Виробничо-торговельної кооперативи" в Долині.

— **Українське студентство братається з білоруським і литовським.** „Беларуская Криніца" повідомляє, що українське, білоруське та литовське студентство, яке студіює у Вильні старається намітити шлях співпраці та братання студентів тих трьох народів. Між тими студентами приходить до щораз то більшого зближення, памятаючи про спільну долю та спільні епохи з історії України, Литви і Білоруси. Вже улаштовуються збори, сходини та наради студентів цих національностей. А дня 26. жовтня ц. р. українські, білоруські та литовські студенти у Вильні улаштували спільний суботник, на якому між іншим ухвалено зорганізувати спільний хор, що складається з українців, литовців і білорусинів. Мається на меті утворити у Вильні українсько-литовсько-білоруську громаду.

— **Після антижидівських авантюр у Кракові.** Як відомо, у Кракові прийшло до бійки між польськими і жидівськими студентами. Ці авантюри повторились і другого дня. Дня 13. XI у Кракові відбулося студентське віче, на якому порушено справу нумерус клявзус та справу розвязання жидівських студентських організацій. Віче мало характер спокійний. Але другого дня підчас викладу в університеті польські студенти напали на жидів і викинули їх зі салі. Виклади перервано. Так само підчас медичних вправ у клініці, поляки викинули жидів зі салі. Жидівські студенти звернулись до ректора університету з протестом і хотіли улаштувати демонстрацію, але поліція розігнала їх, при чім побила кількох жидів. Після цього жиди-студенти скликали протестаційне віче, яке домагалося свободи науки й покарання виновників ексцесів та протестувало проти пасивности урядових чинників у тій справі. Також у торг. школі у Кракові польські студенти викинули зі салі не тільки жидів студентів, але і студенток, що привело до припинення викладів. У справі студентських авантюр, краківська міська рада мала окреме засідання. Краківська преса, особливо „Час" помістив у цій справі статті, в яких різко осуджує поведінку польських студентів супроти жидів товаришів. „Ілюстровани Курер Цодзенни, щоби ратувати польське студентство від ганьби, твердить, що антижидівські ексцеси у Кракові інспірували українські студенти, але рівночасно подає, що підчас студентського віча проректор д-р Мархлевський прочитав заяву Української Студентської Громади в Кракові, яка доказує, що українське студентство краківських шкіл не брало ніякої участи в антижидівських авантюрах і нікого не спонукувало до авантур.

— **Чеські студенти проти чужинців.** Чеські студенти Карлового університету у Празі улаштували віче і демонстрацію проти надмірного припливу чужинецьких студентів до високих праських шкіл, особливо проти жидів із Румунії та Польщі. Чеські студенти невдоволені тим, що у Празі є багато більше студентів чужинців, як чехів, наслідком чого чехи не мають місця ані в університетських лябораторіях, ані на викладах. У резолюціях чеські студенти домагаються введення для всіх чужинців нумерус клявзус.

— **Трагічна боротьба биків.** У Мадриті підчас боротьби биків у цирку розлючений бик поломав перегороду арени і кинувся на публику. Чотири особи, пробиті рогами, згинули на місці, а 8 осіб було ранених.

— **Вічний папір.** Американець Шуп винайшов папір, який не горить і не нищиться ніяким способом. Цей папір є зроблений зі звичайної паперової маси, але покритий тонкою поволокою металю. Уряд Зєдинених Держав Північної Америки задумує друкувати на цьому папері долярові банкноти. Спосіб виробу того паперу держить винахідник у тайні, бажаючи продати свій винахід за великі суми.

З театру.

ТЕАТР Й. СТАДНИКА (ГРИМАЛІВ).

В місяці жовтні 1929 р. відвідав наше місточко український театр під дирекцією Й. Стадника і дав 12 вистав, переважно оперетоκ у перерібці з чужих літератур і дещо з нового репертуару.

На вистави ходило наше громадянство дуже мало, але саля щоденно була битком набита головно жидами, які не вважаючи на мале розуміння співу в нашій мові, не минали ані одної вистави.

Щоденні пізні вистави втомили дуже публику, а ще більше артистів, на яких ця перевтома була дуже замітна. Коли кожний звичайний робітник користується що тижня одним днем відпочинку, то тимбільше повинні мати його сценічні артисти. А вони крім мешканевих невигод та неправильного харчу і вічної циганської мандрівки — змушені день у день виступати вечором на сцені, а днем ходити на проби. Труппа Й. Стадника має відомих добрих артистів, яких треба би ощаджувати, а не томити їх фізично і духово надмірною працею.

Є там тепер пані Орлян з гарним голосом, досвідні артисти Бенцаль і Неделко, невтомний ветеран нашої сцени Рубчак, з молодших Ярема, Липківна, Крихівна і новий артист з добрим голосом і поставою Горницький.

Про значіння нашого театру на провінції писали ми вже багато. Ніхто не сумнівається щодо його впливу на громадянство, серед якого воно розбуджує любов до рідної мови й притягає навіть посторонніх. На жаль, матеріяльні засоби наших театрів такі малі, що вони не в силі сповняти свого вищого завдання. Директори театрів приневолені користуватись якимнебудь репертуаром, здебільша чужинним, у недбайливих перекладах або рідними песами, що ще дишуть малоросійщиною. Ол.

ЛЬВІВСЬКИЙ МАЛИЙ ТЕАТР: *„СОЛОМЯНІ ВДІВЦІ"*, КОМЕДІЯ НА 3 ДІЇ ГОПВУДА.

Є це вдівці своєрідного виробу. Американського. Такі, що можуть посилати своїх молодих жінок на 3 місяці і на 6 на прогульку по Европі, платити їм за їхню приємність тисячі долярів і в праці молитись, щоби вони якнайшвидше вернулись. Вони звуться соломяними не тому, що горять як солома і не тому, що підчас неприсутности жінки сплять замісць на матрацах у спальні на сінниках у кухні.

Комедія наскрізь моральна, хоча має в 2-ій дії чотири піжами і два подружні ліжка. Вона має навчити молоді американки, що треба пильнувати родинного огнища і мати власні діти, замісць ляльок або готових чужих із сирітського захисту. А на доказ, що до такої мудрости можна дійти ріжними шляхами, молоді жінки повторять старі способи бабок і свої модерні... з подружним страйком. Одна з присутніх наших землячок на цій виставі двома словами як не можна краще зясувала всю песу: „Слюби паненьске", старого Фредра. Тоді, коли всі дієві особи не в силі спати від схвилювання, нас клонить на сон.

Цікаво би знати, на якій нюйорській вулиці „йде" така песа. Якщо на 5-ій, то не диво, що молоді американки розсипують свої доляри в паризькім бюрі і по Сагарі. *М. Р.*

Дописи.

ГРИМАЛІВ. („Сеймік реляцийний" П. К. Ярузельського). В дні 27. X. 1929 р. скликав був до Грималова П. К. Ярузельський, дідич з Качанівки, посольське справоздавче віче, на якім доказував у своїй довгій промові, що в Польщі настане гаразд і добробут, скоро лише буде змінена конституція і знесене „сеймовладство". Тому конституція — казав він — мусить бути переписана, бо того зрештою бажає собі маршалок Пілсудський. — Його промову присутні селяни римо-католики (яких трудно до поляків зачислити тому, що вони і звичаями і мовою належать по правді до українців) приняли з насмішками, кажучи: „Він пускає нам блахмана, що як параграфи перепишуть з одної книжки до другої, то вже буде обіцяний рай; най дурить таких, як сам". — По скінченій промові Ярузельського Жалобняк, кольоніст із Елеонорівки, просив п. посла, щоб він без огляду на те, чи конституція буде переписана чи ні, постарався, щоб пара чобіт не коштувала аж пять кірців збіжа, бо тепер так є, що треба продати 10—15 кірців збіжа, щоби убратися. Промову Жалобняка зібрані нагородили дуже гучними оплесками, бо в тих кількох словах змальована була нужда села, як не можна краще. Про т. зв. питання меншостей, не згадав п. посол ані одним словом. Видно, що в бебістів це питання не має ніякої ваги, хоч воно настирливо домагається розвязки. Інакше і 10-кратне переписування конституції на ніщо не придасться, бо в державі, де будуть одні горожанами першої кляси й упривілейованими, а інші другої і 3-тої кляси, не може прийти до добробуту й гаразду, бо всі, тобто одні і другі, мусять обертати свої сили на суспільну боротьбу, а не на економічне й культурне піднесення країни. Це найліпше бачимо тепер в С. Р. С. Р., де поділ на пануючих і безправних громадян довів до чорної нужди і навпаки: рівноправність усіх громадян, без огляду на расу, походження, мову і релігію, довела до цвитучого стану Злучені Держави Північної Америки. Але польським політикам шкода про це говорити, бо вони все одно того не зрозуміють.

Поінформований.

ПЕРЕМИШЛЬ. (Тихий Ювилей). Перемиська Філія Т-ва „Учительська Громада" відсвяткувала дня 9. і 10. листопада 20-ліття свого істнування. Дня 9-го листопада відправив о. Лев Несторович в катедральній церкві по-

аинальне Богослуження за померших членів основників і всіх інших померших членів Філії. З часі Богослуження співав мужеський хор учнів державної української гімназії під управою проф. П. Волянського. Дня 10. листопада відбулися ювилейні Сходини, які отворив найстарший член основник дир. Олексій Ярема. Генерішний голова Філії розказав історію перемиської філії від її заснування аж по нинішний день. Зібрані члени рішили жертвувати (відповідно до фінансової спроможности поодиноких членів) якусь квоту на вакаційну оселю для перемиської шкільної молоді.

КОМАРНО. (*Відповідь на допис: „Чи це можливе у інших народів?"*). Просимо помістити спростування допису в „Ділі" з дня 2. жовтня 1929 р. п. з. „Чи це можливе у інших народів?". У згаданім дописі виділ філії „Просвіти" в Комарні обвинувачує аматорський драматичний гурток при чит. „Просвіти" в Комарні в недостачі національної свідомости взагалі, а студентів вищих шкіл спеціяльно, яких у гуртку є майже 90 проц. всіх членів. Той гурток, як виходить з допису, разом з офіціяльною забороною причинився до того, що ювилейне свято „Просвіти" не відбулося. Аматорський драматичний гурток звернувся до виділу читальні „Просвіти", щоб він взяв його в оборону перед цим закидом філії „Просвіти". Надзвичайні загальні збори чит. „Просвіти", скликані на день 3. XI. ц. р., по вислуханні обох сторін допис виділу філії осуджують як незгідну з правдою і несправедливу, до чого признався і сам голова філії „Просвіти" п. д-р Пеленський Ол. на засіданні виділу чит. „Просвіти" дня 12. X. 1929 р., де він заявив, що „допис був вислідом хвилевого подразнення". Дальше зазначуємо, що також не є згідне з правдою кінцеве твердження допису, будьтоби ювилейне свято „Просвіти" не відбулося. Навпаки: свято відбулося, але випало дуже мізерно, в чому амат. драм. гурток вини не понесить. — Виділ читальні „Просвіти" в Комарні: *Пугикевич Петро*, голова; *Радович Микола*, секр.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ:

Олесь Бабій: **За щастя оманою еротики** стор. 48. Видавництво „Новина".

ЖУРНАЛИ:

„Записки Українського Наукового Інституту в Берліні" — „Abhandlungen des Ukrainischen Wissenschaftlichen Instituts in Berlin. Band II. Berlin 1929. Inhalt: Savickyj P. N.: Die Steppenkulturen im Gebiete der jetzigen Ukraine; J. Mirčuk: Tolstoj und Skovoroda, zwei nationale Typen: D. Cyževskyj: Renaissance und das ukrainische Geisterleben; S. Smal-Stockyj: Die Ukraine in der russischen Literatur; V. K. Zalozieckyj: Die Barockarchitektur Osteuropas mit besonderer Berücksichtigung der Ukraine; V. Starosolskyj: Bohdan Kistiakovskyj und das russische soziologische Denken; V. Levinskyj: Volk, Nation und Nationalität. Entwickelungsgeschichtliche Bemerkungen zur Klärung des Wesens der Begriffe; Lebid'-Jurčyk Das erste ukrainische Staatsbudget für das Jahr 1918; Bibliographie.

„Більшовик України", політико-економічний журнал ЦК КП(б)У. Рік IV. Ч. 29. Харків, 15. жовтня 1929. Зміст: В похід за марксо-ленінську теорію; А. Хвиля: Про одну спробу ревізії ленінізму; В. Сухино-Коменко: На марксистському історичному фронті; Г. Хваль: Боротьба проти фашизму і важливіші прояви правої небезпеки в компартії Польщі; Л. Цукерман: Американський імперіялізм у Китаї та манчжурське питання; Т. Білаш: „Агрикультурна революція" без клясової боротьби й колективізації; І. Смірнов: М. Волін — Перший зїзд КП(б)У.

„Пластун", часопис руських вôддѣлôв Союза Пластунôв Пôдкарпатскоѣ Руси" Р. VIII. Ч. 1. Ужгород, жовтень-листопад 1929.

„Молоде Життя", часопис українського Пласту. Рік IX. Ч. 9 (67). Львів, жовтня 30 дня 1929 р.

„Сільський Господар", орґан краєвого Т-ва „Сільський Господар" у Львові. Річник XV. Число 21—22. Львів, листопад 1929.

„Зиз", журнал сатири і гумору. Рік VI Ч. 14. Львів, 1. листопада 1929.

„Русская Школа за рубежом. Книга 32. Прага, Издание Объединения Земских и Городских Деятелей в Чехословакии. Прага, 1929. Год издания VI-тий.

„Вісти з Лугу", письмо присвячене луговим і січовим справам, просвіті і науці. Львів, жовтень 1929, ч. 10. Рік IV.

„Український Купець", орґан „Союза Українських Купців„. Місячник. Коломия, жовтень, 1929. Р. I. Ч. 1.

„Вільне Козацтво", двотижневий літературний і політичний журнал. Прага, листопад 1929. Ч. 47. Рік вид. 2.

„Slovensky Prehled", sbornik pro poznavani politickeho, hospodarskeho, socialneho a kulturniho zivota slovanskych statu a narodu. Redaktor Adolf Cerny, Cislo 8. Rocnik XXI. V Praze 1929.

„Pracownik drzewny", organ związku zawodowego urzędników przemyslu drzewnego Rzeczypospolitej Polskiej. Lwów, 1929. Nr. 6. Rok wyd. II.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

Понеділок, 18. XI., год. 7·30 вечором „Графиня" (ціни знижені).

Вівторок, 19. листопада, год. 7·30 веч. „Це можеш ти казати своїй бабці".

Малий Міський Театр:

Понеділок 18., год. 7·30 веч. „Соломяні вдівці".

Вівторок, 19., год. 7·30 веч. „Соломяні вдівці".

Театр ревії „Ґонг" — в салі кіна „Кольосей":

Понеділок, 18. листопада „Електричне кохання", дві вистави: год. 7·15 і 9·30.

Кіна.

Апольо: Венус.

Касіно: Маски Ервіна Райнера (Джон Джільберт).

Кольосей: Ріф і Раф, як непобідимі стрільці. Виправа на рибки.

Лев: Королева без корони (Леді Гемілтон) З Корінною Ґріфіт і Варконієм.

Марусенька: Бруковий метелик.

Оаза: Мадам Рекаміє.

Палас: Звукова фільма „Чотири чорти" (Джанет Ґейнор).

Пан: Жовтий пашпорт.

Пасаж: „Правда побіджує" (Уіліем Десмонд). Тиждень Пата і Ґомонта. Аж комедія.

Стилевий: Тайна почтової скринки.

Фатаморгана: Понад сніг (Жеромського).

Химера: Рудоволоса (Клара Бов).

Утіха: Невловимий злочинець (Гаррі Піль).

Програма радіо.

Понеділок 18. XI. 1929.

Варшава (1411,7) 16·45 Ґрамофони: Ліст і Пуччіні **Краків** (312,8) 17·45 Трансмісії з Варшави. **Гельсінгфорс** (221,4) 19·05 Камеральна музика. **Ляйпціг** (259) 16·30 Концерт: Двожак, Падеревський **Братислава** (279) 19·05 Словацький вечір. **Талін** (296) 19·00 Мандоліністи. **Брно** (341,7) 22·15 Музика з кавярні Авюн. **Льондон** (356,3) 19·45 Сонати Баха. **Штутгарт** (360) 19·00 Година поетів. **Гамбург** (372) 20·30 Популярні опери. **Франкфурт** (390) 19·30 Понеділковий концерт. **Берн** (403). 20·00 Симфонії Брікнера. **Берлін** (418). 16.30 Концерт солістів. **Стокгольм** (436) 20·20 Композиції Кнута Гакан. **Рим** (441). 21·02 Легка музика. **Лянґенберґ** (472) 20·00 Концерт Франца Баймана і Роберта Копеля. **Прага** (487) 21·30 Моцарт і Двожак. **Мілано** (501). 21·10 Легка музика. **Брюссель** (509) 21·30 Концерт з Антверпії. **Відень** (516,3). 16·00 Квартет Сільвінга. **Рига** (525) 18·00 Академія в роковини визволення **Мюнхен** (533) 19·30 Симфонічний концерт. **Будапешт** (550) 17·40 Циганська музика. **Москва** (825) 15·30 Рахманінов, Чайковський. **Ковно** (1935) 18·25 Вечірна музика. **Ленінград** (1000) 19·30 Вечір Рубінштайна. **Харків** (1304) 9·00 Робітничий концерт. **Париж** (1725). 21·00 Радіоконцерт.

Вівторок 19. XI. 1929.

Варшава (1411,7) 17·45 Трансмісія з Вильна. **Краків** (312,8). 19·3· Трансмісія з опер **Гельсінгфорс** (221,4) 17·30 Спів Софії Штарк. **Ляйпціг** (259). 20·30 Сучасні пісні. **Братислава** (279) 16·30 Сметана, Фібіх, Сук. **Талін** (296) 15·00 Грамофони. **Брно** (341,7) 21·30 Дуети Фібіха і Двожака. **Льондон** (356,3) 22·40 Радіокабарет. **Штутгарт** (360) 19·30 Клясичні вальси. **Гамбург** (372) 20·00 Концерт солістів. **Франкфурт** (390) 16·00 Моцарт, Россіні, Шуберт. **Берн** (403) 20·45 Веселий вечір. **Берлін** (418) 15·20 Програма для молоді. **Стокгольм** (436) 20·00 Симфонова орхестра. **Рим** (441) 21·02 „Ромео і Юлія" Зандонатія. **Лянґенберґ** (473) 19·40 Симфонічний концерт. **Прага** (487) 16·30 Концерт. **Мілано** (501) 12·30 Легка музика. **Брюссель** (509) 19·30 Грамофонові плити. **Відень** (516,3) 19·30 „Ріґолетто" і танкова музика. **Рига** (525) 19·03 Вечірній концерт. **Мюнхен** (533). 16·30 Концерт солістів. **Будапешт** (550) 20·30 Легка музика. **Москва** (825). 15·30 Гумор і сатира. **Ковно** (1935) 18·55 Вечірна музика. **Ленінград** (1000). 16·00 Французька музика. **Харків** (1304). 19·00 Вечір Рубінштайна. **Париж** (1725) 16·45 Радіоконцерт.

ВИКАЗ

жертв в золотих для Т-ва Прихильників Освіти у Львові, вул. Супінського ч. 21. зібраних в „День Українського Студента" дня 15. вересня 1929 р.

Воєвідство Тернопільське.

Повіт Бережани: Бережани 113·70.

Повіт Борщів: Борщів 64·35.

Повіт Броди: Броди 66·70, Білявці 13·07, Буратин 6·70, Броди Старі 13·95, Гаї Дітковецькі 45·00, Гаї Старобрідські 47·50, Голосковичі 28·00, Заболотці 22·97, Каллубиська 19·65, Кокошків 29·15, Лешнів 40·00, Пашковиця Мала, Старі Броди 6·00, Ражнів 10·00, Суходоли — Щуровичі 9·75, Фільварки Великі 4·00, Фільварки Малі 8·50, Черниця — Пашківці 36·20, Чехи 32·94, Язлівчик 31·50, Ясенів 28·55.

Повіт Бучач: Бучач 118·85, Зелена — Звенигород 5·96, Кизипомир 21·40, Монастириська 53·10, Нагірянка 50·25, Петриківці 24·12, Потік Золотий 53·55, Озеряни і Бербяни 9·65, Рукомиш і Заживиці 88·69, Сороки 4·00, Трибухівці 6·00.

Повіт Збараж: Іванчани 4·75, Збараж 45·07.

Повіт Зборів: Годів 11·79, Залізці — Оліїв — Гарбузів — Ярославичі Іваків — Манаїв 38·60, Зборів 96·45, Кабиик 11·50, Кальне 16·98, Махнівці 13·44, Мшана — Беремівці — Кудобинці — Кабарівці 53·05, Нестояни 11·94, Озірна 207·07, Підгайчики — Ярчівці 23·55, Поморяни 99·33, Побщани 2·12, Торгів 10·57.

Повіт Золочів: Золочів 229·58.

Повіт Камінка Струмілова: Камінка Струмілова 81·45.

Повіт Копичинці: Копичинці 52·40, Кмовищі 18·50, Криве́ньке 22·00, Кригулень 6·80, Нижбірок 9·00, Оришківці 22·71, Увисла 44·53, Хлопівки 24·24, Целіїв 20·00, Чабарівка 22·40, Тудорів 20·60, Яблонів 28·45, Чорнокінці Великі 39·33.

Повіт Перемишляни: Біле 36·67, Глиняни 50·50, Кривичі 16·22, Лагодів 9·15, Підгайчики — Двеписка 53·52, Перегноїв 8·45, Погорільці 14·06, Полтва 13·59, Помозів Великий 9·80, Подусільна 13·05, Розворяни — Якторів 18·50.

Повіт Тернопіль: вулична збірка з Тернополя дала 309·55, Шляхтинці 62·90, Камінка 55·40, Козівка 50·68, Довжанка 44·70, Микулинці 40·30, Ладичин 39·57, Буцнів 39·10, Острів 39·10, Дичків 30·35, Березовиця Велика 29·20, Ходачків Малий 27·23, Байківці 26·52, Гаї Великі 26·12, Курівці 25·39, Баворів — Заставе 22·15, Глубічок Великий 19·00.

Разом з цілого тернопільського воєвідства зібрано: 3.800·50 зол.

Всім П. Т. жертводавцям і збірщикам Виділ Т-ва складає щиру подяку. — Дальший виказ жертв зложених на лісти як також виказ датків з вечерниць, чи концертів і виказ жертв зложених П. Т. поодинокими Громадянами, чи впрост чеками до П. К. О. чи переказами на адресу Т-ва, буде оголошений пізнійше.

Рівночасно прохаємо П. Т. студентів, котрі ще досі не позвертали збіркових лістів, негайно звернути їх до канцелярії Т-ва, Львів, вул. Супінського ч. 21. — За Виділ Т-ва: сенатор **Володимир Децикевич**, голова. **Д-р Любомир Макарушка**, скарбник. 909 1—1

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

„Філія Союзу Українок в Грималові" скликає на день 4. грудня 1929 р. год. 2. по полудні звичайні річні загальні збори з таким денним порядком: 1) Відкриття зборів; 2) Відчитання протоколу з попередніх загальних зборів; 3) Звіт Виділу з діяльности філії за минувший рік; 4) Вибір нового Виділу; 5) Внесення і запити. — **Виділ.**

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ПОШУКУЮ взаїмної опіки емериткою вдовою, провінції, господарною. — **Stefan Damiana, Poste-restante, Dubno-Wołyń.** 910 1—1

ЛЕКЦІЮ прийму, найрадше на селі, у священика. — Зголошення до Адміністрації „Діла" під „Інструкторка". 908 1—1

ШУКАЮ у Львові станції з цілим удержанням для 2 академіків, найрадше в середмістю, якщо можливо — осібний покій. — Зголошення: Княгиницький, Косів. 907 1—1

ДМИТРО Миклуш ур. в 1903 р. в Будомирі, пов. Яворів, уневажнює вкрадену військову книжечку, видану через ПКУ. Городок Ягайлонський. 906

БІЖУТЕРІЮ, ЗОЛОТІ і СРІБНІ ВИРОБИ продає за готівку і на рати від десятків літ у цілім краю знана фірма **Іван Зельтенрайх**, Львів, пл. Марійська ч. 5. Купую бриляни, золото, срібло, плачу найвищі ціни. 618 17

МОДНІ бранзолетки, також іншу біжутерію поручає дешево Домбровскі-Розважевскі, Львів, (Готель Жоржа), Тел. 27—29. 619 9—1

ПОШУКУЄ до заряду дому вдови по священнику з Перемиської Епархії самітної, в середніх літах, старий самітний вдовець. — Зголошення з поданням условин до парохіяльного уряду в Крехові, р. **Krechów**. 889 3—3

МУНДАНТКА рутинована, з кільканалітньою практикою, з найкращими референціями пошукує бюрової праці від зараз у Львові або на провінції. — Зголошення: Безплатне бюро посередництва праці при Союзі Селянських Спілок, Львів, вул. Гродзіцких ч. 2/II. 3—3

МЕБЛІ НА РАТИ! готівкові ціни; також тапіцеровані меблі, власного виробу — найдешевше в **Доротеум Льва Сапіги** 34. телеф 15·01. 44 8—1

ФУТРА оказійно продає і приймає до комісової продажі „Універсум". Комісова складниця Львів, Пасаж Міколяша. 785 9—20

ВИСИЛАЮ почтою гарні, вибирані гриби (найменше 5 кг.) по зол. 22·— 1 кг. — Сливкові повила на цукрі в 5 кг. фасках за зол. 18·— Волоські оріхи в 5 кг. мішочках за зол. 26·— Франко за посліплатою Мендель Штуммер Косів к. Коломиї. 842 5—10

НА ПРОДАЖ вілля I-поверхова, нова, центральне огрівання, вільна. — Вул. Гроховських ч. 4. перестанок трамвайний, без посередництва. 866 4—5

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Специяліст недуг легенів, серця і жолудка

д-р Фелікс Ган

Львів, Городецька 46.

438 Пересвітлення Рентгеном. 58—?

Д-Р ЕВГЕН ДУРДЕЛЛО

бувш. лікар заграничних клінік, специяліст скірних, венеричних і сексуальних хороб **та лікарської косметики**

ординує від 8—10½, 14—18. в неділі і свята від 10—11.

Гірське сонце. Вапофор. Діятермія. Кріотерапія. Сепаратові почекальні.

ЛЬВІВ, вул. Потоцького ч. 11. I. п.

826 Телефон 65—87. 11—?

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.